

PROGRAMA D'ACOLLIDA
ACOMPANYAMENT I CONVIVÈNCIA
INTERCULTURAL

Unitats de Benestar Social i Dinamització Comunitària

2021

Índex

1. PRESENTACIÓ	3
2. MARC NORMATIU I COMPETENCIAL	4
3. CONCEPTES CLAU.....	7
4. CONTEXT I JUSTIFICACIÓ	9
5. OBJECTIUS GENERALS	10
6. ORGANITZACIÓ.....	11
6.1. Xarxa Bàsica d'Acollida	12
6.2. Xarxa Transversal d'Acollida, Acompanyament i Convivència Intercultural	17
7. ESPAIS DE COORDINACIÓ.....	19
8. METODOLOGIA.....	20
9. AVALUACIÓ	21
10. LÍNIES D'ACTUACIÓ 2021-2022.....	22
10.1. Sensibilització sobre el fet migratori, la interculturalitat i l'antiracisme.....	22
10.2. Formació equip tècnic en perspectiva interseccional, intercultural i antiracista....	24
10.3. Projecte parlem de l'escola	25
10.4. Projecte per persones joves migrades	27
10.5. Servei d'atenció psicoterapèutica.....	28
10.6. Projecte per a persones que fan treball de cures i de la llar. Grup de suport mutu	30
10.7. Seguiment padró.....	32
10.8. Horts comunitaris	33
ANNEX.....	34

1. PRESENTACIÓ

Els fenòmens migratoris no són quelcom nou; els moviments de població han estat presents en tota la història de la humanitat com a fet dinàmic i complex. En l'actual món globalitzat, la circulació de les persones conforma realitats socials diverses que es concreten de forma heterogènia en els diferents territoris. Aquest fet suposa un repte en l'atenció a les persones que, en el cas del municipi de Castell-Platja d'Aro, es vol abordar des de la certesa que la diversitat cultural és una font de riquesa i que, partint d'aquesta mirada, s'afavoreix la igualtat d'oportunitats de la població.

L'Ajuntament és la institució més propera als veïns i veïnes d'un territori concret i és per aquest motiu que l'Ens Local pot fer un treball, de manera pròxima i adequada, facilitant la participació de tota la població que viu al municipi i impulsant la interacció sense discriminacions entre els veïns i veïnes, així com promocionant la cohesió social i el sentiment de pertinença.

En aquest context, el Programa d'Acollida, Acompanyament i Convivència emmarca totes les actuacions entorn el fet migratori i la convivència intercultural de la població. El citat programa pretén ser doncs un instrument per dissenyar i impulsar projectes que incorporin una perspectiva intercultural, a nivell transversal, així com una eina que vetlli per la promoció, consolidació i la coordinació d'actuacions en matèria d'acollida, acompanyament i convivència.

El conjunt d'accions i propostes del programa es basa en el treball en xarxa, tant a nivell municipal com a nivell interadministratiu, així com també incorporant el teixit associatiu i altres agents socials implicats. Així doncs, el programa, a través del seu òrgan motor: la Taula Tècnica d'Acollida i Convivència, vol fer d'interlocutor entre tots els agents i serveis que tenen a veure amb l'acollida i l'acompanyament de persones nouvingudes i/o migrades fins que, seguint un procés a mig termini, aquest òrgan es complementi amb una Taula comunitària on estiguin representats tots aquests agents, entitats i serveis a que ens referim.

A hores d'ara, des d'aquesta Taula Tècnica es promocionen i es coordinen accions, dirigides a la població en general i a persones o grups, sempre amb un enfoc en la intervenció per arribar a la normalització, que tenen a veure amb el bon veïnatge, la convivència intercultural i l'antiracisme, atenent a la diversitat i estimulants els acords co-responsables i el suport mutu, en matèria de relacions interculturals, entre els veïns i veïnes del municipi de Castell-Platja d'Aro.

Aquest treball que engloba el Programa d'Acollida, Acompanyament i Convivència respon a una detecció de necessitats coordinada que ens porta a articular dinàmiques d'apoderament individual però lligades a l'apoderament col·lectiu.

Des del programa s'aposta per la pedagogia social comunitària que s'ha d'implementar de manera enxarxada i transversal, buscant de manera intencionada i planificada desenvolupar les potencialitats de les persones mitjançant processos d'acompanyament que potenciïn l'autonomia alhora que el vincle; dinamitzant i diversificant el capital social i cultural d'una mateixa comunitat amb l'objectiu que tothom tingui accés a les diferents esferes de la vida, als mateixos recursos i oportunitats, per tal de promoure el desenvolupament social dels territoris, millorant la qualitat de vida de les persones.

Tal com es recull en el document que resum el model socio-educatiu, *Valor Humà*, que s'està implementant al municipi de Castell-Platja d'Aro i S'Agaró: la pedagogia social comunitària requereix professionals que potenciïn de manera especial la vessant més emancipadora, crítica i alliberadora de la persona i de la comunitat, que intenti transformar la realitat impulsant la conscienciació, el pensament crític i la participació activa de la ciutadania. És imprescindible un treball transversal, coordinat, de tots els agents professionals implicats en la pràctica comunitària per obtenir resultats efectius, ja que així s'apodera l'individu i la comunitat i es fomenta la participació i la cohesió social (Morata, citada al resum de *Valor humà*, pàg. 14).

2. MARC NORMATIU I COMPETENCIAL

- **Declaració Universal dels Drets Humans de les Nacions Unides, 1948** i els seus Pactes de desenvolupament (**Pacte internacional de Drets civils i polítics** i el **Pacte internacional de Drets econòmics, socials i culturals**, 1966. Entrada en vigor 1976).
- **Constitución Española, 1978**: l'article 13.1. reconeix que les persones immigrades gaudiran a l'estat espanyol de les llibertats públiques que s'estableixin en els tractats i en les lleis.
- **Ley 7/1985, de 2 d'abril**, Reguladora de las Bases de Régimen Local, modificada per la **Ley 27/2013, de 27 de desembre**, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local.
- **Ley 36/2002 de 8 d'octubre**, que regula el Codi Civil espanyol.
- **Ley orgánica 2/2009, de l'11 de desembre** sobre drets i llibertats de les persones estrangeres a l'estat espanyol i de la seva integració social, reforma de la **Ley orgánica** c/ Verdaguer, 4 17250 Platja d'Aro - 972.817.284 – ajuntament@platjadaró.com

4/2000, de l'11 de gener, sobre els drets i llibertats de les persones estrangeres a l'estat espanyol i la seva integració social, que atorga certes competències a les comunitats autònomes en matèria d'immigració.

- **Real Decreto 557/2011, de 20 d'abril**, pel que s'aprova el Reglamento de la **Ley Orgánica 4/2000**, sobre drets i llibertats de les persones estrangeres a l'estat espanyol i la seva integració social.

- **Ley Orgánica 12/2009, de 30 d'octubre**, reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària.

- **Decreto 240/2007, de 16 de febrer**, sobre entrada, lliure circulació i residència a l'estat espanyol de ciutadania dels Estats membres de la Unió Europea en el Acuerdo sobre el Espacio Económico Europeo (modificat en el **Real Decreto - Ley 16/2012, de 20 d'abril**).

- **Real Decreto 1463/2009**, de 18 de setembre, sobre traspàs de funcions i serveis a la Generalitat de Catalunya en matèria d'immigració: autoritzacions inicials de treball per compte propi o aliè de les persones estrangeres, la relació laboral de les quals es desenvolupi a Catalunya.

- **Estatut d'autonomia de Catalunya**: defineix Catalunya com a territori divers i posa en valor ser terra d'acollida. Per aquest motiu es preveu com a necessari la creació i organització d'actuacions d'acollida durant les primeres etapes d'arribada de nova ciutadania i atribueix competències en matèria d'estrangeria. L'estatut també estableix la possibilitat d'equiparar el reconeixement dels mateixos drets per a tota la ciutadania. Concretament l'Article 42. Cohesió i benestar social diu el següent:

6. Els poders públics han d'emprendre les accions necessàries per a establir un règim d'acolliment de les persones immigrades i han de promoure les polítiques que garanteixin el reconeixement i l'efectivitat dels drets i deures de les persones immigrades, la igualtat d'oportunitats, les prestacions i els ajuts que en permetin la plena acomodació social i econòmica i la participació en els afers públics.

7. Els poders públics han de vetllar per la convivència social, cultural i religiosa entre totes les persones a Catalunya i pel respecte a la diversitat de creences i conviccions ètiques i filosòfiques de les persones, i han de fomentar les relacions interculturals per mitjà de l'impuls i la creació d'àmbits de coneixement recíproc, diàleg i mediació. (...)

A l'estatut d'autonomia es fixa que és competència exclusiva de la comunitat autònoma de Catalunya la primera acollida de les persones immigrades i el desenvolupament de polítiques d'integració, així com la tramitació i la resolució d'autoritzacions de treball d'estrangers, però delega competències als ens locals, com és l'acollida i serveis públics

c/ Verdaguer, 4 17250 Platja d'Aro - 972.817.284 – ajuntament@platjadaró.com 5

d'assistència primària (article 138). L'article 138, específic en matèria d'immigració, detalla les competències pròpies de la Generalitat de Catalunya com són l'acollida i les respectives actuacions sociosanitàries i d'orientació, el desenvolupament de les polítiques d'integració social i econòmica, autoritzacions de treball, entre d'altres.

- **Llei 8/1987, de 15 d'abril**, municipal i de règim local de Catalunya aprovada com a Text refós pel **Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril**.
- **Llei orgànica 4/2000**. L'article 16 de la Llei d'estrangeria reconeix el dret a la intimitat familiar, tenint dret les persones estrangeres a viure en família.
- **Pacte Nacional per a la Immigració de Catalunya (2008)**: marca tres línies d'actuació base: gestió dels fluxos migratoris, adaptació dels serveis públics a una societat diversa i integració a una cultura pública comuna.
- **Llei 12/2007, d'11 d'octubre**, de serveis socials de Catalunya. Atenció a persones immigrades en foment de l'acollida, la integració i la cohesió social.
- **Llei 10/2010, del 7 de maig**, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya. Amb aquesta nova normativa s'amplia l'atenció a la immigració més enllà de les polítiques d'estrangeria per cobrir una acollida i una integració a la ciutadania. Així es crea un servei de primera acollida per a persones nouvingudes al territori català i uns programes d'acollida especialitzada. Posa èmfasi en pal·liar els obstacles amb els que es troben les persones nouvingudes principalment en matèria de desconeixement lingüístic, de la societat i de l'ordenament jurídic.
- **Decret 150/2014, de 18 de novembre**, dels serveis d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya.

És competència del Govern espanyol la definició, planificació, regulació i desenvolupament de la política d'immigració. Delega però en les comunitats autonòmiques i els ens locals certes competències.

El desenvolupament de la competència de l'ens local en l'acollida comporta estructurar un Programa que contempli el procés d'acollida i integració bidireccional de tota la ciutadania en la seva globalitat, fomentant la diversitat com a valor i evitant l'exclusió social.

A la Llei 10/2010, de 7 de maig, d'acollida de les persones migrades i de les retornades a Catalunya, a l'article 21 especifica les competències dels ens locals:

Altres competències dels municipis són:

- a) Fomentar les polítiques necessàries i prestar els serveis necessaris per a garantir la cohesió social de la població i l'acollida i la integració dels estrangers immigrants, els sol·licitants d'asil, els refugiats, els apàtrides i els retornats.*

b) Coordinar l'activitat de les entitats públiques i privades que, en llur àmbit competencial, tenen responsabilitats d'acollida i integració, per mitjà de mecanismes de foment de la participació o altres que es considerin adequats.

c) Participar en l'elaboració dels plans i els programes a què es refereix la lletra a de l'article 22.1. [Pla de ciutadania i immigració de Catalunya i Programes d'acollida especialitzada]

d) Promoure la participació dels immigrants i dels retornats.

És des dels ens locals que existeix un major coneixement de la seva ciutadania i de les necessitats que es desprenen de la convivència en el municipi. Les estratègies d'aproximació i intervenció seran més encertades si es planifiquen des de la vessant més local per tal de poder donar una resposta més adient a la realitat existent a cada territori. L'ajuntament de Platja d'Aro té la competència per desenvolupar un projecte d'acollida i un treball transversal respecte la convivència intercultural a la ciutat, amb la finalitat de garantir la igualtat d'oportunitats i la major cohesió social possible.

3. CONCEPTES CLAU

- **Acollida:** rebuda d'una persona en el si de la societat en la qual s'estableix amb vocació de romandre-hi. L'acollida de les persones migrades, sol·licitants d'asil, refugiades, apàtrides i retornades es fa a través d'un servei de primera acollida
- **Acompanyament:** Actuació consistent a estar amb una persona en situació de necessitat d'atenció, particularment d'exclusió social o de solitud, per a prevenir-ne o parlar-ne una situació de risc o per ajudar-la a superar aquesta situació de risc.
- **Convivència:** es tracta d'un concepte vinculat a la coexistència pacífica i en harmonia de grups humans en un mateix espai. Es basa en que les persones som éssers socials i per tant necessitem de la interacció per gaudir de salut i benestar.
- **Persona nouvinguda:** persona que fa poc ha arribat a un municipi provinent d'un país estranger i possible destinatària de les accions d'acollida i el circuit formatiu i informatiu existent.
- **Ciutadania estrangera:** segons la llei orgànica 4/2000 de l'11 de gener, es delimita el terme a tota persona resident a territori espanyol que tingui una nacionalitat diferent al'espanyola.

- **Comunitat:** Grup social cohesionat per un vincle territorial i de convivència dins del qual la voluntat col·lectiva predomina sobre l'interès egoïsta dels individus, l'harmonia sobre la competència, la cooperació sobre el conflicte, etc.
- **Cohesió social:** Capacitat d'una societat d'assegurar el benestar de tots els seus membres, minimitzant les diferències i evitant la marginalització. Des d'una perspectiva conceptual de ciutadania avançada, es parla de cohesió social quan el conjunt de persones que viuen en un territori tenen garantits els drets civils i polítics i els econòmics, socials i culturals, i se senten participants del conjunt, tot complint recíprocament amb els deures corresponents.
Recollim també l'accepció que defineix cohesió social com a vinculació dels membres d'una comunitat entre ells mateixos i com a grup.
- **Inclusió social:** Situació resultant de les accions adreçades a acceptar en la societat una persona o un col·lectiu en risc o en situació d'exclusió social, la qual cosa inclou la participació plena en la vida social, econòmica i cultural de la societat en que viu o viuen
- **Interculturalitat:** Situació d'una societat en què les diferents cultures que hi conviuen s'interrelacionen i s'enriqueixen mútuament.
Recollim també l'accepció que defineix la interculturalitat com a conjunt de relacions de contacte i intercanvi que es produeixen entre membres de cultures diferents.
- **Interseccionalitat:** Perspectiva analítica que permet entendre i respondre a les maneres en que diferents categories identitàries (raça, gènere, orientació sexual, etc.) s'entrecruen des de diferents eixos de desigualtat i com aquests creuaments contribueixen a experiències úniques d'opressió i privilegi.
- **Racialització:** totes les persones som racialitzades, perquè totes tenim un fenotip o se'ns adjudica una categoria racial en base a diferents atributs. En el camp de la sociologia i l'activisme social el terme es fa servir per denunciar un tracte discriminatori en base a la categoria racial que la societat li atribueix a una persona. Aquesta condició atribuïda per diferents motius (fenotip, elements religiosos com el hiyab, etc.) comporta uns estereotips que deriven en aquesta discriminació racial o ètnica.
- **Racisme:** Doctrina que propugna la inferioritat d'unes races o ètnies humanes respecte a les altres, en virtut de la qual se'n justifica la discriminació, la segregació social, l'explotació econòmica, etc.

4. CONTEXT I JUSTIFICACIÓ

Castell-Platja d'Aro i S'Agaró és un municipi particular per les seves característiques i dinàmica econòmica, que ha condicionat i condiona la seva realitat demogràfica i social. El municipi està format per tres nuclis diferenciats, tant per dinàmiques socioeconòmiques com per la seva trajectòria històrica:

- El nucli de Castell d'Aro, nucli històric on el sectors econòmics primari i secundari encara juguen un paper important.
- El nucli de S'Agaró a on s'aglutinen urbanitzacions, espai comercial i paisatge natural.
- El nucli de Platja d'Aro aglutina la major part de serveis públics i municipals, tot i que molts estan duplicats a Castell d'Aro. És on podem trobar l'Ajuntament i la gran massa de sector comercial, de restauració i oci.
- Al municipi també hi ha moltes urbanitzacions, algunes allunyades dels nuclis urbans.

Al municipi, hi ha 11.030 (2020, Idescat) persones empadronades, d'aquestes 5.426 són homes i 5.604 dones. 3487 persones, un 31'61 % de la població del municipi, és d'origen estranger, molt per sobre de la mitjana de la comarca que se situa en un 19'24 % i doblant la mitjana de Catalunya 14'24%. El principal motiu d'aquest percentatge elevat, és la forta atracció que el sector serveis genera en la població migrada, sobretot per les oportunitats laborals que hi ha a la temporada d'estiu, la qual cosa que genera una ocupació inestable i marcada per l'estacionalitat, però amb molta demanda puntual en serveis turístics i de restauració. El desenvolupament econòmic, basat en el turisme, té relació amb la temporalitat ja que hi ha feina a l'estiu i això porta a la precarietat de moltes famílies, que treballen uns mesos i han de viure tot l'any. La Renda Familiar Disponible Bruta a Castell-Platja d'Aro al 2016 era de 12.100 euros per habitant, el mateix any al Baix Empordà era de 13.600 i a Catalunya de 17.000 (Resum model *Valor Humà*, pàg. 1)

Fruit dels moviments migratoris, al municipi hi ha hagut un fort increment poblacional, passant de ser 6668 habitants l'any 2001, dels quals el 10% (668) eren estrangers, a les xifres i percentatges actuals esmentades anteriorment.

Els llocs de naixement de la població del municipi són molt diversos, havent-hi persones migrades tant d'altres parts de l'Estat Espanyol com d'Europa com d'altres continents. Així, la realitat sociocultural de la població es presenta molt heterogènia.

Aquest context fa que s'hagi activat la necessitat de desenvolupar un programa específic d'acollida, acompanyament i convivència que desenvolupi i aglutini projectes que atenguin les necessitats descobertes de la població nouvinguda i migrada, així com doni continuïtat al treball de sensibilització i formació entorn el fet migratori i ofereixi un suport tècnic que aporti una mirada intercultural als projectes i serveis del municipi. Per últim, que aixoplugui sota el seu paraigües les activitats i serveis ja existents al municipi en matèria d'acollida, per tal de fer un treball transversal i coordinat.

Creiem que aquest any tenim l'oportunitat de consolidar un programa que suposa una fortalesa del municipi en l'atenció a les persones nouvingudes, migrades i/o racialitzades, gran part de les quals estan en risc d'exclusió social i presenten una situació d'alta vulnerabilitat.

El fet d'incloure en el programa el treball de bon veïnatge i la sensibilització entorn el fet migratori fan que aquest tingui una part de prevenció molt important, i que les persones beneficiàries de les actuacions que se'n deriven siguin totes les persones que viuen al municipi.

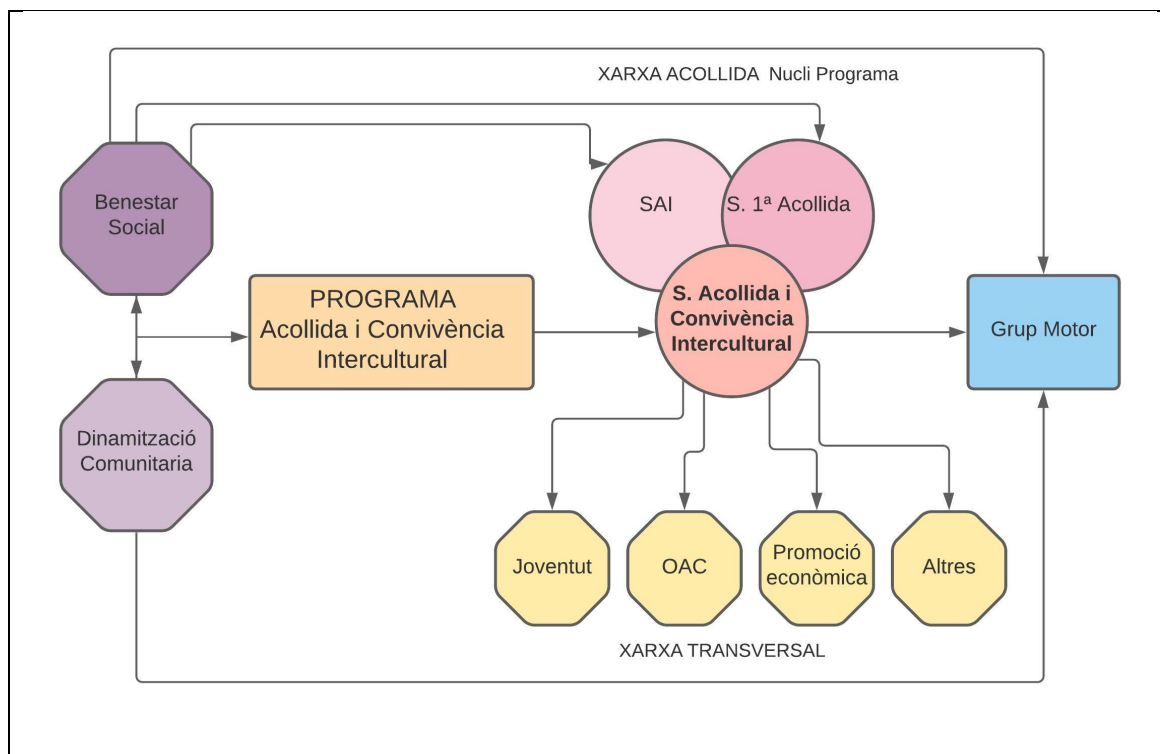
En definitiva, el Programa d'Acollida, Acompanyament i Convivència aposta doncs per una atenció integral a la persona i a la comunitat en clau intercultural i d'enriquiment mutu.

5. OBJECTIUS GENERALS

- Fomentar la participació de la ciutadania, entesa com tota aquella persona que viu al municipi.
- Treballar per la cohesió social del municipi.
- Centralitzar i coordinar les actuacions en matèria d'acollida, acompanyament i convivència intercultural.
- Sensibilitzar la població entorn el fet migratori, la interculturalitat i l'antiracisme.
- Incorporar la perspectiva intercultural i antiracista de manera transversal en totes les Unitats i Serveis Municipals.
- Promoure projectes que parteixin i/o incorporin les necessitats de les persones nouvingudes, les persones migrades, les persones racialitzades i la població que acull en relació a la promoció de la convivència intercultural i .

6. ORGANITZACIÓ

El Programa d'Acollida, Acompanyament i Convivència Intercultural és un Programa interàrees, que depèn de les Unitats de Benestar Social i de Dinamització Comunitària, i transversal, ja que implica a totes les Unitats i Serveis de l'Ajuntament.

Gràfica 1: Organigrama de l'organització tècnica del Programa d'Acollida, Acompanyament i Convivència Intercultural

Tal i com s'expressa en el document marc *Platja d'Aro Acull* (2016 – Regidoria de Benestar Social i Salut i Regidoria de Dinamització i Participació ciutadana) hi ha hagut una evolució del programa des de la seva creació l'any 2007/2008 fins a l'actualitat: *"I al repassar el programa, es pot veure com la seva evolució s'ha anat adaptant a les noves obligacions legals (Llei d'estrangeria i Llei d'acollida) i a la visió pròpia del programa, anant potenciant les accions d'acompanyament més emocionals/relacionals emmarcades dins el model vincular-relacional"*.

D'aquesta evolució de la que es parla al document es deriva el present programa on, des d'una perspectiva comunitària, es pretén promocionar un poble divers i inclusiu, on hi hagi una convivència intercultural real que permeti acompanyar les persones nouvingudes i/o migrades de manera integral, sense oblidar el paper que juga en aquesta convivència intercultural la població d'acollida. Així, de manera bidireccional entenem que s'augmenta el capital sociocultural de les persones que viuen al municipi.

D'altra banda, s'amplien els objectius del programa amb l'encàrrec d'aportar una perspectiva intercultural a tots els serveis i unitats del municipi per tal que s'incorpori en els projectes en concret i en l'atenció a les persones en general.

Per últim, des del programa també es pretén incidir en la desconstrucció d'estereotips associats a la diversitat, apostant per promocionar valors antiracistes.

El Programa d'Acollida, Acompanyament i Convivència té dos eixos d'actuació: la Xarxa bàsica d'Acollida i la Xarxa transversal d'Acompanyament i Convivència Intercultural.

6.1. Xarxa Bàsica d'Acollida

La **Xarxa Bàsica d'Acollida** engloba d'una manera integrada (des de diferents àmbits i experteses), i integral (personalitzada i adaptada), els serveis destinats a l'acollida de la població nouvinguda i migrada.

Aquest nucli s'ocupa de tot allò que té a veure amb el circuit d'acollida, la regularització de la documentació i els serveis referents als primers anys d'arribada al territori: padró, certificat d'acollida, informes d'arrelament i d'adequació de l'habitatge per fer possible el reagrupament familiar, renovacions de permisos, informació jurídica i seguiment, etc.

És a dir, és un acompanyament individual en aquest procés inicial però connectat també amb una acollida en clau col·lectiva, per tal que la persona pugui conèixer i vincular-se als serveis i actius comunitaris. Des d'aquesta relació i aquest vincle és des d'on les persones es poden incorporar a projectes municipals o cogenerar-los per tal de cobrir necessitats descobertes i augmentar la xarxa social.

En aquest eix es coordinen diferents serveis i funcions que es desenvolupen a través de tres ens: el Consell Comarcal del Baix Empordà, Càritas Diocesana de Girona i l'administració local.

En aquesta Xarxa Bàsica d'Acollida figuren:

El **Servei de Primera Acollida**, que depèn de Serveis Socials, es contracta al Consell Comarcal, amb l'atenció directa d'una Tècnica d'Acollida durant 14 hores setmanals (de manera presencial, el dimecres i el dijous al Centre Cívic Vicenç Bou).

Aquest Servei de Primera Acollida s'ocupa de realitzar les primeres entrevistes d'acollida on se li dona tota la informació necessària per iniciar els tràmits bàsics. A partir d'aquí es podrà derivar les persones a diferents serveis del municipi per tal de resoldre totes aquelles qüestions que calguin. També s'ocupa d'organitzar els mòduls formatius perquè les persones puguin fer el circuit d'acollida i obtinguin el certificat corresponent. També realitza mediacions interculturals puntuals.

El **Servei d'Atenció Jurídica**, el *SAI*, que depèn de Serveis Socials, compta amb l'atenció directa d'una advocada durant 10 hores setmanals.

Aquest servei d'assessorament jurídic i acompanyament està dintre del Programa Suport Jurídic de Càritas Diocesana de Girona. El recurs té com a objectius:

- Oferir l'assessorament i acompanyament jurídic especialitzat en matèria d'estrangeria que necessiten les persones migrades que s'adrecen al servei.
- Oferir orientació, informació i derivació, si s'escau, als recursos d'acollida per les persones immigrades que es trobin en situació o risc de vulnerabilitat social;
- Enfortir la coordinació interna així com el treball en xarxa entre els tècnics del projecte i els agents socials del territori dedicats a l'acollida de persones immigrades amb la finalitat de millorar la qualitat de la nostra intervenció al territori.

Per últim, des de l'administració local, a través dels Serveis Socials municipals, es fan els informes d'estrangeria (01/02/03/04; d'arrelament social, adequació de l'habitatge i les seves renovacions). Aquestes funcions les desenvolupa la **Tècnica d'Interculturalitat**, que depèn de Benestar Social i Dinamització Comunitària, i es contracta des de la Fundació Ser.Gi.

La Tècnica d'Interculturalitat actua de manera coordinada amb l'administració dels serveis socials així com amb les persones tècniques d'habitatge que, des de 2020, es contracten al Consell Comarcal. Es pretén fer aquests informes des d'una perspectiva comunitària per tal que serveixin per detectar necessitats descobertes, informar dels recursos disponibles al municipi i assegurar que la persona coneix la Xarxa Bàsica d'Acollida i ja ha fet contacte amb el Servei de Primera Acollida.

Aquests procediments administratius s'han de dotar d'una perspectiva i acompanyament comunitari per tal de poder fer un treball preventiu amb el col·lectiu nouvingut i persones estrangeres que estan en processos de regularització, així com perquè siguin el primer pas per treballar la inclusió social

Les visites i entrevistes per fer els informes d'estrangeria serveixen així per derivar la persona, en el cas que sigui necessari, a altres serveis de l'ajuntament que puguin atendre-la en totes les seves dimensions (personal, familiar, grupal i comunitària).

D'aquesta manera, els objectius de dotar d'una perspectiva comunitària els informes d'estrangeria són:

- Donar a conèixer i estendre a tota la població nouvinguda, i/o que han fet un procés migratori, el Servei i la Xarxa d'Acollida, Acompanyament i Convivència del municipi.
- Tenir coneixement i registre de totes les persones que han fet un procés migratori i estan vehiculant els informes de reagrupament i arrelament.
- Saber quina és la situació d'aquestes persones i si tenen necessitats descobertes.
- Fer un ús preventiu de la informació que ens donen els informes de reagrupament per anticipar-nos a les necessitats que pugui tenir la població que arribi properament.
- Posar en coneixement els recursos i serveis del municipi a la població nouvinguda.

La tècnica d'interculturalitat, en aquest nivell, també s'ocupa de convocar les reunions de coordinació necessàries entre els serveis que conformen la xarxa bàsica i vetllar perquè hi hagi un treball compartit, més enllà de les informacions bàsiques, en l'atenció individualitzada dels processos de primera acollida i estrangeria.

En aquest sentit, a principis d'aquest 2021 s'han fixat uns espais compartits per poder enfortir i enriquir la feina de la Xarxa Bàsica d'Acollida i poder treballar de manera coordinada. Setmanalment, la Tècnica d'Acollida i la Tècnica d'Interculturalitat tenen un espai compartit per poder treballar de manera conjunta i coordinada, i mensualment s'ha reservat un espai amb el mateix objectiu en el que participen la Tècnica d'Acollida, l'Advocada especialista en estrangeria i la Tècnica d'Interculturalitat.

Les funcions d'aquestes tres professionals són les següents:

- Tècnica d'Acollida:
 - o Donar atenció directa a les persones i famílies nouvingudes derivades del padró o d'altres serveis per facilitar-les-hi la informació necessària sobre els recursos del municipi i dissenyar el seu itinerari d'acollida personalitzat.

- Organitzar i donar suport a les diferents actuacions formatives destinades a les persones nouvingudes tal i com preveu la Llei d'Acollida 10/2010 (ja sigui fent difusió de cursos, fomentant la participació, fent les inscripcions...)
 - Fer les sol·licituds de certificats d'acollida.
 - Fer de mediadora intercultural i/o acompanyament en els casos que sigui del tot necessari per garantir la integració de les persones nouvingudes.
 - Participar en les diferents taules de seguiment o comissions de treballs municipals, per garantir el treball en xarxa.
 - Detectar les necessitats reals de la població nouvinguda a fi de tenir una diagnosi constant de la realitat.
 - Fer un recull de la tasca realitzada per facilitar el seguiment del servei i la seva avaluació de manera continuada i final (elaboració de la memòria) a través de les fitxes elaborades amb aquesta finalitat.
 - I totes aquelles funcions puntuals que es portin a terme des del servei d'acollida municipal i que requereixin la intervenció de la tècnica d'acollida.
- Advocada especialista en estrangeria
- Atenció directa a les persones participants (visites d'assessorament i acompanyament jurídic)
 - Gestions/tramitacions internes i externes (generades a partir de les atencions directes)
 - Seguiment de casos
 - Coordinació amb la Unitat de Benestar Social per parlar i compartir casos.
 - Participació, quan calgui a la taula de casos bimensual.
 - Coordinació amb l'Equip tècnic del SAI (Servei d'Assessorament per a Immigrants de Càritas).
 - Derivacions al servei jurídic del SAI Girona (per elaborar recursos judicials) a Serveis Socials de l'Ajuntament de Castell-Platja d'Aro, altres entitats del territori, etc.
 - Acompanyament a la subdelegació del govern, generalitat i altres organismes en casos extraordinaris a demanda de serveis socials i/o d'altres serveis.

- Presentació telemàtica de procediments d'estrangeria inicials
 - Elaboració una memòria anual on es recullen el nombre de persones ateses, les principals demandes formulades i les gestions realitzades.
 - Coordinació amb agents socials i institucions del territori
 - Assessorament telemàtic i telefònic amb Serveis Socials
 - Xerrades i/o formacions organitzades per l'Ajuntament de Castell-Platja d'Aro
 - Participació, quan calgui a la Taula d'Acollida i Convivència.
- Tècnica d'Interculturalitat. Aquesta professional treballa de manera transversal a dos nivells:
- A un primer nivell amb les unitats de referència: Serveis Socials i Dinamització Comunitària, i amb la Xarxa Bàsica d'Acollida: el Servei de Primera Acollida i el Servei d'Assessorament Legal per a persones migrades.
 - A un segon nivell amb l'Àrea d'Atenció a les Persones i els serveis i recursos municipals (OAC, Joventut, Policia, Àrea Bàsica de Salut, etc.)

Les funcions que es porten a terme tenint en compte aquests dos nivells de coordinació, i que excedeixen les tasques pròpies de la Xarxa Bàsica d'Acollida, ja que tenen en compte el segon nivell d'actuació, són:

- Coliderar la Taula d'Acollida, Acompanyament i Convivència, que és l'òrgan motor del treball d'intervenció i coordinació en aquest àmbit d'actuació.
- Donar resposta als procediments de competència municipal (informes d'arrelament i reagrupament), des d'una perspectiva comunitària, per tal de treballar la inclusió social.
- Registrar, a partir d'aquests informes les característiques de la població nouvinguda i migrada per tal de fer un treball preventiu i avançar-nos a les possibles necessitats de la població reagrupada.
- Explotar les dades recollides per la tècnica d'acollida, el padró municipal i les derivacions dels diferents professionals i serveis per tal d'adequar les accions a les necessitats de la població nouvinguda i migrada.

- Representar al municipi i fer d'interlocutor amb la Secretaria de Migracions i Ciutadania, participant a la taula d'ens locals, rebent i demanant informació i fent-la extensiva als serveis municipals.
- Aportar una mirada intercultural i antirracista, des d'un suport tècnic especialitzat, als projectes i intervencions de l'Àrea d'Atenció a les Persones.
- Detectar necessitats descobertes de la població nouvinguda i migrada, així com de les persones racialitzades.
- Proposar línies d'intervenció a la Taula Tècnica d'Acollida i Convivència per tal de dissenyar, de manera coordinada, projectes que donin resposta a les necessitats detectades.
- Fer un treball de sensibilització entorn el fet migratori i les discriminacions que pateixen les persones racialitzades.
- Capacitar l'equip tècnic del municipi en perspectiva intercultural i antirracista.
- Fomentar la participació dels agents socials del territori, per impulsar que es generin processos d'inclusió exitosos i que sigui la mateixa ciutadania que generi la xarxa social d'acollida i convivència intercultural.
- Fer d'interlocutora amb les diferents realitats culturals i religioses per poder detectar les seves necessitats.

Aquesta Xarxa Bàsica d'Acollida, que conforma la base especialitzada del Programa, vetlla pel bon acolliment d'aquelles persones nouvingudes i/o migrades al municipi. El treball que es fa té un alt component preventiu: acompanyar i afavorir el vincle a nivell personal i comunitari per així evitar l'aparició de situacions d'exclusió social.

Així, amb aquest treball preventiu, es pot fer l'assessorament necessari que requereixen les persones que s'adrecen als diferents serveis, a la vegada que permet detectar necessitats específiques, que es poden derivar a serveis o professionals concrets, així com recollir-les i dissenyar de manera coordinada actuacions on hi hagi necessitats descobertes.

6.2. Xarxa Transversal d'Acollida, Acompanyament i Convivència Intercultural

El Programa d'Acollida, Acompanyament i Convivència es basa en intervencions socials que tenen com a centre la persona en les seves diferents dimensions: individual, familiar, grupal i comunitària. Aquesta manera d'intervenir, com hem comentat, s'aconsegueix gràcies al treball

compartit i coordinat entre les diferents Unitats i Serveis que formen aquesta Xarxa Transversal d'Acollida, Acompanyament i Convivència.

Aquesta Xarxa Transversal es concreta en l'espai que conforma l'òrgan central del programa: el **Grup Motor d'Acollida i Convivència Intercultural**, i amb coordinacions descentralitzades que nodreixin el treball centralitzat del Grup Motor.

El Grup Motor d'Acollida, Acompanyament i Convivència Intercultural és un espai mensual on diferents professionals compartim les línies d'intervenció en matèria d'acollida, bon veïnatge i interculturalitat.

En aquest espai, la Tècnica d'Interculturalitat s'encarrega de vetllar per la celebració d'aquestes reunions de treball i coordinació, així com de prioritzar temàtiques segons les necessitats i fer seguiment i retorn dels acords presos per tal d'ordenar el programa i fer d'interlocutora amb les diferents unitats i agents implicats.

En aquest grup participen de manera fixa la Tècnica d'Acollida, la cap de la Unitat de Participació i Dinamització Comunitària, la cap de la Unitat de Benestar Social, una persona educadora social de la Unitat de Dinamització Comunitària i la Tècnica d'Interculturalitat. Puntualment, i depenent dels temes a tractar al Grup Motor, participen professionals d'altres Unitats o Serveis (CFA, Cultura, Esports, Joventut, Infància, ...)

En aquest espai es treballa en aquells indicadors que es detecten i que poden posar a les persones i les seves famílies en risc d'exclusió (documentació, empadronament, formació, adquisició de competències lingüístiques, discriminació per raons d'origen, dificultat d'accedir al mercat laboral, segregació familiar escolar...) i s'estableixen les prioritats d'intervenció social i comunitària.

Així, els objectius del Grup Motor d'Acollida i Convivència Intercultural són:

- Centralitzar les deteccions de necessitats en relació a la convivència intercultural
- Acordar i consensuar actuacions respecte col·lectius nouvinguts, migrats o racialitzats amb necessitats descobertes.
- Prioritzar les accions i projectes a portar a terme.
- Avaluar de manera continuada les diferents actuacions

Les accions que s'acordin han de ser estratègiques, consensuades i coordinades entre els diferents equips professionals, els i les agents i tenint en compte els interessos i les necessitats de la comunitat.

El component transversal del programa i la coordinació entre unitats, agents i serveis són cabdals per fer una bona tasca d'interlocució i conjunció dels diferents projectes i actuacions.

En el Programa d'Acollida, Acompanyament i Convivència es treballa també per tal d'assolir la missió d'acompanyar la població de Castell-Platja d'Aro i S'Agaró en la creació d'escenaris relacionals d'igualtat, per afavorir la construcció d'un veïnatge inclusiu on la diversitat sigui una font de riquesa i es puguin acollir els canvis socials, optimitzant els recursos que la població ja té; fomentant un veïnat actiu que generi respostes a les diferents situacions que es donin.

En aquest sentit, a mitjà termini, es preveu formar una **Comissió d'Acollida, Acompanyament i Convivència** que incorpori els veïns i veïnes, entitats i altres agents que participin de manera activa en el treball d'acollida i convivència intercultural, responent així a la missió esmentada en el paràgraf anterior.

Per últim, també a mitjà termini, es vol incidir en la creació d'una **Mancomunitat de serveis i projectes** que puguin dissenyar-se de manera coordinada entre els municipis de les rodalies, ja que la circulació de persones entre les diferents poblacions és fluida i creiem que el treball col·laboratiu intermunicipal pot optimitzar els recursos disponibles i revertir en una millor atenció a les persones.

7. ESPAIS DE COORDINACIÓ

La coordinació i la transversalitat són la base del programa. Així doncs, per assolir els objectius d'aquest es fa necessari fixar tot un seguit d'espais compartits entre les diferents persones professionals que hi treballen. D'aquesta manera s'estableixen les següents coordinacions periòdiques, algunes ja les hem esmentat:

- Espai setmanal entre la tècnica d'acollida i la tècnica d'Interculturalitat.
- Espai mensual de la Xarxa Bàsica d'Acollida: tècnica d'acollida, tècnica d'interculturalitat i advocada del SAI.

- Espai mensual del Grup Motor d'Acollida i Convivència Intercultural amb la possibilitat que participin les regidores segons els temes a parlar.
- Espai bimensual polític tècnic amb les regidores i les caps d'unitat de referència amb la tècnica d'interculturalitat.

D'altra banda, amb altres agents socials i serveis i recursos municipals es faran reunions centralitzades del Grup Motor o descentralitzades en altres espais, depenent de les necessitats que vagin sorgint.

8. METODOLOGIA

El programa, des de la perspectiva de la pedagogia social comunitària, es basa en l'acció comunitària inclusiva, conjugant de manera clara la millora individual i la de la col·lectivitat. Els models d'acollida i convivència han de ser no només actuacions tècniques si no models polítics de ciutat on tothom hi participi.

La metodologia clau que es fa servir en aquest tipus d'actuacions segueixen aquests set principis metodològics:

- El model relacional-vincular
- El treball comunitari
- La perspectiva interseccional
- La pedagogia intercultural
- La gestió alternativa de conflictes
- La investigació - acció- participació
- L'acompanyament a persones, grups i processos socials.

L'eina essencial i bàsica per combatre l'exclusió social és la participació del màxim d'actors possibles del territori, amb la finalitat d'afavorir el sentiment de pertinença al municipi de Castell-Platja d'Aro i possibilitar l'articulació i la coordinació de les actuacions que es facin. Aquesta articulació només serà eficaç si les accions es generen amb les entitats, els agents socials i la ciutadania del territori.

Al document base del procés d'integració dels Plans Locals d'Inclusió i els Programes de Desenvolupament Comunitari de la Generalitat, s'explicita la clau de la metodologia de treball

comunitari al referir-se a que, en un marc més conceptual, el treball per la inclusió social no pot anar deslligat de les dinàmiques d'apoderament individual i col·lectiu, condició indispensable per a l'objectiu de la inclusió. Al seu torn, aquest apoderament es dona en el marc de relacions socials i comunitàries, i difícilment es produeix deslligat de l'entorn social. Amb tot això, i responent a la realitat del municipi de Castell-Platja d'Aro, val a dir que els esforços hauran d'adreçar-se a l'apoderament dels col·lectius més vulnerables per tal d'afavorir la construcció d'una població inclusiva, diversa, cohesionada i sense coexistències hostils.

Com ja hem dit, els eixos rectors de les intervencions seran els següents:

- Participació ciutadana, cohesió social i convivència intercultural
- Capital social i cultural de les persones
- Sensibilització envers el fet migratori i els valors antiracistes
- Acompanyament integral a col·lectius vulnerables per raó d'origen, situació legal o fenotip.
- Acollida

9. AVALUACIÓ

Per tal de que el programa tingui èxit és important que hi hagi una avaluació continuada del programa en general i de les actuacions en concret.

L'avaluació del programa en general es farà en les coordinacions mensuals amb les unitats referents: serveis socials i dinamització comunitària i en la coordinació político-tècnica bimensual.

Les avaluacions de les actuacions es fixaran amb els equips professionals implicats i en les taules tècniques mensuals.

Es farà doncs un seguiment de les línies d'actuació i els seus diferents indicadors a través de l'extrapolació de les dades recollides.

10. LÍNIES D'ACTUACIÓ 2021-2022¹

10.1. Sensibilització sobre el fet migratori, la interculturalitat i l'antiracisme

Justificació

Des del programa d'Acollida, Acompanyament i Convivència Intercultural s'intervé no només de cara a la població nouvinguda, migrada i/o racialitzada, sinó amb tota la ciutadania que viu al municipi.

Des del municipi es considera important generar activitats que conscienciïn la població al voltant del fet que vivim en una societat culturalment diversa. També es considera necessari incidir en la sensibilització entorn el fet migratori i del que suposa per aquelles persones que fan un projecte d'aquestes característiques, així com de les discriminacions que es pateixen en una societat estructuralment racista.

Aquesta línia la conformen un seguit d'accions i projectes en els que s'interpel·la la ciutadania al voltant dels drets humans, així com es fomenta el coneixement intercultural, el fet migratori i el racisme per tal de sensibilitzar la població entorn els processos en que es veu immersa la població nouvinguda, migrada i/o racialitzada.

Es genera també així un espai d'interrelació on el debat i les reflexions generen un clima de convivència on el respecte a la diversitat cultural és cabdal.

Objectius

- Fomentar una convivència ciutadana que tingui una perspectiva intercultural i antirracista.
- Generar un espai de reflexió i debat entorn el fet migratori, el racisme i la interculturalitat.
- Crear vincles entre la població d'acollida i les persones nouvingudes/migrades.

¹ Les línies d'actuació pròpies del Servei de Primera Acollida i del SAI es recullen en les memòries anuals del Consell Comarcal i de Càritas.

Descripció breu

L'aposta d'aquesta línia d'actuació és generar espais de reflexió i debat entorn el que suposa emprendre un procés migratori així com els estereotips i discriminacions als que s'han d'enfrontar les persones racialitzades.

Aquest bienni 2021-2022 s'està treballant per crear accions i espais de relació al voltant de dies internacionals que ens permetin obrir debat entorn les temàtiques que el programa tracta.

En concret es generaran aquests espais:

- Durant el curs 2021-22 es faran activitats entorn temàtiques més genèriques englobades en una línia de conscienciació ciutadana. Els temes proposats són: perspectiva decolonial, decenni internacional per als afrodescendents 2015-24 marcat per les nacions unides, desè aniversari de les primaveres àrabs, etc.
- El 18 de desembre és el dia de les persones migrades. Durant el primer trimestre del curs 2021-22 es treballarà amb la unitat d'infància i joventut per fer una campanya a les xarxes socials a través del material que generin les persones joves, en el marc d'un projecte de belles arts de l'institut, amb el hashtag #jotrioacollir.
- Durant el primer trimestre del curs 2021-22, des de l'unitat de dinamització comunitària, s'engegarà un projecte de teatre de l'oprimit on es tractarà la temàtica antirracista i es treballaran els estereotips de caire racista així com les problemàtiques associades. Es treballarà perquè el 21 de març, dia per l'eliminació de la discriminació racial, es pugui presentar una actuació resultat d'aquest procés artístic.
- El dia 21 de maig és el dia de la diversitat cultural. Durant el primer i segon trimestre del curs 2021-22 es treballarà per formar una comissió, amb perspectiva comunitària, d'acollida, acompanyament i convivència que pugui organitzar la diada de manera col·lectiva.

Persones destinatàries

Població en general

10.2. Formació equip tècnic en perspectiva interseccional, intercultural i antiracista

Justificació

Aquesta actuació està relacionada amb l'anterior, ja que versa sobre el mateix objectiu. És una actuació però que té un enfoc més específic i profund: es vol formar l'equip tècnic del municipi, (sigui de l'ajuntament, d'educació o d'altres òrgans o entitats presents a Castell - Platja d'Aro) en qüestions d'interculturalitat, interseccionalitat i antirracisme per incloure aquestes perspectives en les intervencions municipals, tenint en compte així la diversitat cultural present a la població.

Es vol doncs conscienciar el personal tècnic del municipi per donar una base sòlida de coneixements que incorpori la perspectiva interseccional, intercultural i antirracista a la mirada del personal tècnic de l'ajuntament, la qual cosa irradiarà cap a tota la població a través de les actuacions municipals.

Com ja hem esmentat, la perspectiva intercultural i antirracista és una mirada transversal que ajuda a reconèixer les diferents identitats, en un context de diversitat cultural, on les relacions de poder hi són presents. Així mateix la perspectiva interseccional és una eina per poder conèixer els diferents privilegis i opressions; la parcel·la de poder que cadascuna té en relació als diferents eixos d'identitat.

Per tal de poder intervenir des d'una posició equitativa es fa necessari reconèixer aquestes relacions de desigualtat que es donen per tal de desactivar-les en la mesura del possible. És per això que es dona especial importància a la formació de l'equip tècnic en tant que intervé amb la ciutadania del municipi que moltes vegades té una parcel·la de poder més limitada.

Hi ha diferents categories que afecten la identitat de les persones; la relació entre aquestes diferents classificacions, (com poden ser el gènere, la *raça*, la cultura, l'edat, etc.) dibuixa un feix d'eixos que interseccionen i a on la nostra identitat social es veu reflectida, ja que cada eix està associat a una estructura social concreta.

Aquestes diferents categories conformen diversitats que prenen diferents relacions de poder, donant lloc a privilegis, estereotips, etc.

Cal que treballem en clau interseccional i entenguem les relacions entre les diferents diversitats per desactivar situacions de discriminació que es poden donar.

Descripció breu a través de les actuacions

- Organitzar una formació per l'equip tècnic de l'Àrea d'Atenció a les Persones sobre perspectiva interseccional, de gènere i intercultural.
- Tenir informació actualitzada de les diferents formacions promocionades per la Secretaria de Migracions, Igualtat i Ciutadania i fer difusió d'aquesta.
- Estar en contacte amb portals com els de Bcn Acció Intercultural i la Xarxa antirumors.
- Actualitzar els contactes dels diferents agents i col·lectius que treballen per la interculturalitat i l'antirracisme per tal de poder oferir una programació acurada i innovadora entorn les migracions i els drets humans.

Objectius

- Saber identificar el concepte de diversitat, d'interculturalitat i de racisme per a l'aplicació en el desenvolupament de la tasca professional.
- Conèixer el concepte de diversitat cultural (en el marc de la resta de diversitats)
- Guanyar consciència en l'atenció a la diversitat cultural en els contextos de servei a les persones.
- Conèixer el concepte de interseccionalitat: la relació entre les diferents diversitats.
- Incorporar la perspectiva intercultural, antirracista i colonial a la mirada i actuacions de l'equip professional i en el disseny de les polítiques públiques.

Persones destinatàries

Equip tècnic municipal i persones polítiques.

També existeix la possibilitat, previ consens del grup motor de convidar persones tècniques d'altres municipis per tal d'enriquir l'acció.

10.3. Projecte parlem de l'escola

Proposta concreta d'actuació per aquells col·lectius que s'han detectat amb necessitats descobertes.

Justificació

El projecte ha començat de nou el tercer trimestre del curs 2020/21. S'han sondejat tots els centres educatius del municipi: les tres escoles, les dues llars d'infants, els espais familiars i l'institut. Aquests centres educatius ens han donat el contacte de 74 infants, alguns d'ells formen part de la mateixa família. A la xerrada informativa que vam fer del projecte van venir 28 famílies.

Descripció breu

El projecte es basa en un grup de conversa setmanal per a famílies amb fills i filles escolaritzades que aborda competències lingüístiques de la llengua catalana amb temàtica quotidiana principalment al voltant de contingut escolar.

L'equip professional de referència a aquestes escoles deriven les famílies que detecten amb més mancança a nivell de llengua i de dificultat en la relació amb la comunitat educativa. El programa acull aquestes famílies, aquest any un total de 14, en la seva totalitat mares, que fan un curs de català on es permet anar amb els fills i filles menors de tres anys.

Els temes vehiculars fan referència al context educatiu formal i no formal i es vetlla perquè els materials utilitzats siguin els de referència dels centres educatius.

Es una proposta transversal i en xarxa coordinada entre les escoles, el Programa d Acollida, Acompanyament i Convivència i l'Aula de persones Adultes, amb la finalitat d'oferir una activitat que aporti millores de comunicació i relació entre les famílies i la comunitat educativa, a més de millorar la relació amb l'entorn.

Avaluació del projecte durant els mes de juliol i programació del curs següent.

Objectius

- Aportar millores en les competències lingüístiques de les famílies participants.
- Afavorir la comprensió de les comunicacions entre la comunitat educativa i la família, de manera bidireccional.
- Incrementar la relació entre les famílies del centre educatiu.

- Prioritzar la perspectiva comunitària en el desplegament del projecte fomentant la participació de les famílies en les activitats i espais comuns ja existents al municipi.
- Derivar, en els casos que es cregui adequat, a altres cursos de català per donar continuïtat a la seva formació lingüística.
- Aprofitar l'espai i el vincle per parlar d'altres temàtiques d'acollida i acompanyament comunitari (temes de salut, etc.).

Persones destinatàries

Comunitat educativa dels centres d'ensenyament del municipi i famílies migrades/nouvingudes que porten els seus fills i filles a aquestes escoles i que manifesten mancances comunicatives.

10.4. Projecte per persones joves migrades

Proposta concreta d'actuació per aquells col·lectius que s'han detectat amb necessitats descobertes

Descripció breu

Aquesta línia d'actuació forma part d'un seguit d'intervencions que es van iniciar el 2019. La idea és establir un circuit flexible però formalitzat d'acollida específica per les persones joves, entenent-les com a grup de risc amb característiques i necessitats pròpies, i a la vegada construir i treballar en el context genèric i normalitzat de la participació ciutadana.

El 2021 s'ha fet una nova actuació: el projecte *Massar*, que persegueix els mateixos objectius però ampliat a fer unes accions que ajudin les persones joves en la seva orientació formativa i laboral.

Aquest juliol 2021, un cop finalitzat i avaluat el projecte *Massar*, es treballarà entre acollida, joventut i promoció econòmica per dissenyar la continuació d'aquesta línia de treball.

Objectius

Objectius generals:

- Potenciar/Enfortir les habilitats socials i comunicatives i l'autonomia personal
- Establir xarxa entre el col·lectiu i la població d'acollida, augmentant així el capital social
- Construir la identitat social pròpia

Objectius Específics:

- Fomentar l'ús i l'aprenentatge de la llengua castellana i/o catalana entre les persones joves migrades, com a element de cohesió i d'integració social.
- Oferir un servei personalitzat (entrevistes individuals i acompanyament en cas necessari)
- Oferir un espai per poder fer preguntes i explicitar diferents situacions que preocupen a aquestes persones joves
- Apoderar les persones mitjançant l'atenció individualitzada i fomentant la participació/creació en/de diferents xarxes socials situades en el context barri-municipi.
- Acollir, acompanyar, orientar i donar suport a les persones joves nouvingudes/migrades al municipi.
- Connectar les persones joves migrades amb diferents serveis i recursos de la ciutat adequats a les seves necessitats

Persones destinatàries

Persones joves nouvingudes d'entre 16 i 29 anys que, per edat, no han accedit al circuit educatiu formal. Continua havent-hi un grup motor d'unes 15 persones.

10.5. Servei d'atenció psicoterapèutica

Proposta concreta d'actuació per a persones que s'han detectat amb necessitats descobertes

Justificació

El projecte de gestió emocional per a persones joves, que es va portar a terme el 2019, i el de dones participants a l'aula de persones adultes, el mateix any, van ser unes actuacions que intentaven recollir les emocions i sentiments que els i les joves i les dones estaven tenint en

aquests moments d'arribada a una societat diferent a la pròpia. Aquests projectes buscaven donar suport en un moment de vulnerabilitat i ser un recurs per acompanyar la construcció individual i col·lectiva d'una identitat que a hores d'ara està a cavall entre la societat d'origen i la d'acollida.

Arrel de l'avaluació del projecte de gestió emocional dissenyat i desenvolupat per les persones joves migrades, vam veure que hi havia situacions de vulnerabilitat emocional que s'havien d'atendre de manera especialitzada en un espai més protegit del que es podia oferir des del projecte que havíem dissenyat en un inici. De la mateixa manera amb les dones vam veure que calia fer un treball terapèutic més especialitzat que abordés el dol migratori i la síndrome d'Ulises. Aquesta necessitat doncs es detecta des de diferents serveis municipals: CFA, Serveis Socials, Joventut, Dinamització Comunitària, SAI, etc.

Hem sondejat si aquest servei s'ofereix des d'altres instàncies (CCBE, Salut Mental, ...) però tot i que s'ha intentat no s'ha acabat fent.

Així, davant d'aquesta mancança, es comença a dissenyar un Servei d'Atenció Psicoterapèutica que doni resposta a aquestes situacions de patiment.

Descripció breu

El Servei d'Atenció Psicoterapèutica és un servei en el que es vol treballar el dol migratori i les problemàtiques emocionals associades al procés migratori a través d'una persona especialista, una persona psicòloga transcultural que pugui sostenir les situacions emocionals d'un petit grup d'usuaris i/o usuàries a les que se'ls hagin detectat situacions de carència i vulnerabilitat emocional.

El projecte s'està dissenyant per establir-lo de manera setmanal, aproximadament unes cinc hores a la setmana, on hi hagi la possibilitat d'atendre a dos grups. Els grups seran d'unes dues, tres o quatre persones màxim. També pot ser que finalment s'incorpori atenció individualitzada si es detecta la necessitat.

Les persones ateses i els grups de treball es conformaran a través d'entrevistes individualitzades.

La metodologia des de la qual es treballarà serà la psicologia transcultural i el suport mutu entre grup d'iguals.

Actualment estem encara cercant una persona professional que es pugui encarregar d'aquesta línia d'actuació.

Objectius

- Donar atenció psicoterapèutica especialitzada
- Establir grups petits a on es pugui treballar el suport mutu i les experiències compartides
- Treballar el dol migratori
- Treballar l'autoconcepte i l'autoestima
- Apoderar les persones dotant-les d'eines per afrontar processos de dol

Persones destinatàries

Persones nouvingudes i/o migrades en les quals s'hagin detectat processos de dol migratori o situacions de vulnerabilitat emocional.

10.6. Projecte per a persones que fan treball de cures i de la llar. Grup de suport mutu

Proposta concreta d'actuació per aquells col·lectius que s'han detectat amb necessitats descobertes

Justificació

Aquesta és una actuació que s'està implementant arrel de la detecció de necessitats descobertes de persones que fan treball de cures, ja siguin migrades o no, on la Secretaria de Migracions i el Consell Comarcal estan posant el focus, i que des del municipi vam poder detectar quan es va programar una activitat de cinefòrum en el marc del dia de la dona i el dia per l'eliminació de la discriminació racial.

El 19 de març, després del passi del documental *cuidar entre terres: qui sosté la vida quan les dones migren* es va veure que hi havia un grup de persones que tenien problemàtiques associades a la gestió de les cures que es fa avui dia. A partir d'aquí vam convocar les persones que van dir que estaven interessades i les que pensàvem que ho podien estar. El 24 d'abril

vam fer una primera trobada on van venir 23 persones. Aquest grup s'ha vist incrementat en 8 persones més que ens han fet arribar el seu interès en formar part. Creiem que és necessari doncs oferir un espai de trobada per aquestes persones que es troben en situació de vulnerabilitat. El 22 de maig es farà la segona trobada amb aquest grup

Descripció breu

La idea és oferir un espai on aquestes persones es puguin trobar, conèixer-se i reconèixer-se per tal de generar relacions de suport mutu i configurar-se com un grup de població activa que faci propostes comunitàries per donar sortida a les dificultats compartides.

L'espai alhora també serveix per detectar necessitats descobertes que l'ens local hauria de tenir en compte per dissenyar actuacions entorn la formació, la inserció i la inclusió social.

Objectius

Objectius generals:

- Oferir un espai de trobada a persones en situació de vulnerabilitat social
- Facilitar el suport mutu entre el grup.
- Augmentar el capital social del grup
- Acompanyar un procés d'apoderament col·lectiu
- Construir una identitat social pròpia
- Apoderar les persones fomentant la participació/creació en/de diferents xarxes socials situades en el context barri-municipi.
- Oferir un espai on poder vehicular demandes per cobrir necessitats bàsiques.
- Connectar les persones del grup amb diferents serveis i recursos de la ciutat adequats a les seves necessitats
- Tenir mapejat el col·lectiu de persones que fan treball de cures i de la llar, ja que sovint està invisibilitzat, sobretot si fan treball intern.

Persones destinatàries

Persones que tenen o han tingut relació amb el treball de cures i de la llar.

10.7. Seguiment padró

Descripció breu

Des del Programa d'Acollida, Acompanyament i Convivència Intercultural es fa seguiment de les persones nouvingudes i se'ls hi fa especial incidència en la importància d'empadronar-se.

Si tenen mancances lingüístiques se'ls hi fa un acompanyament i si hi ha alguna persona a la que no li és possible empadronar-se, mirem d'atendre el seu cas per veure què es pot fer al respecte.

Aquesta actuació es basa, doncs, en l'acompanyament a les persones nouvingudes i migrades per tal que l'empadronament es faci efectiu, entenent que l'empadronament és un dret bàsic però també un deure.

Objectius

- Fer arribar a tota la població la importància que té el padró com a porta d'accés als serveis municipals, a la sanitat i a l'educació, a més de ser imprescindible pel procés de regularització de la documentació.
- Acompanyar a fer un tràmit burocràtic a persones amb mancances lingüístiques
- Vetllar perquè tothom que hi visqui pugui empadronar-se al municipi, independentment del tipus de vivenda que tingui.

Aquesta línia d'actuació se segueix de manera inter i transdisciplinària ja que es treballa amb diferents unitats com són Benestar Social, Dinamització comunitària, Servei d'atenció jurídica, Servei de primera acollida, OAC i Policia municipal.

Possibles actuacions:

- Tractar en el Grup Motor les demandes de padró.
- Acompanyar a persones que no tenen un domicili fix.
- Acompanyar i desencallar aquells expedients que tenen silenci administratiu.
- Detectar possibles incidències i resoldre-les
- Circuit intermunicipal d'empadronament.

- Sistematitzar un circuit per oferir a les persones que demanen padró i que es trobin amb dificultats per efectuar-lo .

Persones destinatàries

Persones nouvingudes o migrades que tenen alguna problemàtica amb el padró.

10.8. Horts comunitaris

Justificació

Des del programa d'acollida creiem que aquesta activitat comunitària permet augmentar el capital social de les persones així com interrelacionar-se i establir una convivència basada en la interculturalitat. A més permet intercanviar coneixements sobre cultius i maneres de treballar la terra. Creiem també que pot ser una bona activitat intergeneracional, ja que la majoria de persones de la població d'acollida que van als horts són gent gran.

Descripció breu

Al municipi de Castell-Platja d'Aro es compta amb uns horts comunitaris on hi ha una parcel·la que es treballa de manera col·lectiva. La idea és portar a terme un projecte que consolidi les relacions interculturals.

Les possibles actuacions que podrien fer-se són:

La metodologia seria el treball comunitari i les actuacions que es proposen són:

Generar grup motor

Establir referents de la població d'acollida

Fer seguiment un cop per setmana amb el personal tècnic.

Objectius

- Augmentar capital social de les persones nouvingudes i migrades

- Intercanviar coneixements agrícoles i de cultiu de la terra.
- Treballar el concepte de sobirania alimentària
- Apoderar les persones en tant que cultiven els seus propis aliments.

Persones destinatàries

Persones que viuen al municipi

ANNEX

FITXA DEL PROGRAMA D'ACOLLIDA, ACOMPANYAMENT I CONVIVÈNCIA

Fitxa del Programa que es va treballar per la jornada de Valor Humà de la tardor de 2019 en que va participar tota l'Àrea d'Atenció a les Persones.

La fitxa clarifica breument les línies centrals del programa.

BREU DESCRIPCIÓ

El Programa d'Acollida, Acompanyament i Convivència fomenta les relacions interculturals.

A través dels diferents serveis de l'ajuntament es detecta la població nouvinguda o població migrada en situació de vulnerabilitat per incorporar-la a la Xarxa d'Acollida per tal que es coneguin els diferents recursos del municipi. A partir d'aquest contacte es generen i es coordinen projectes que responguin a les necessitats dels diferents col·lectius.

Alhora es treballa per tal que el personal tècnic incorpori una perspectiva intercultural i antiracista que respongui a l'actual realitat social culturalment diversa. Així s'organitzen formacions sobre aquesta temàtica.

També es generen activitats de sensibilització entorn al fet migratori per a la població del municipi, així com es treballa per la conscienciació de les discriminacions que pateixen les persones racialitzades, ja siguin migrades o no.

Tot aquest conjunt d'accions s'articulen en taules tècniques de coordinació periòdiques en les que intervenen:

- La cap de la unitat de Benestar Social
- La cap de la unitat de Dinamització Comunitària
- Una persona educadora de Dinamització Comunitària
- Una tècnica d'acollida
- Una tècnica d'interculturalitat

Aquesta taula de treball s'amplia a altres professionals segons les necessitats detectades, amb l'objectiu de mantenir la coordinació entre els diferents serveis de forma que la perspectiva intercultural s'incorpori de manera transversal a l'estructura del municipi.

OBJECTIUS DEL PROGRAMA

Objectius generals:

- Fomentar la participació de la ciutadania, entesa com tota aquella persona que viu al municipi.
- Treballar per la cohesió social del municipi.
- Centralitzar i coordinar les actuacions en matèria d'acollida, acompanyament i convivència intercultural.
- Sensibilitzar la població entorn el fet migratori, la interculturalitat i l'antiracisme.
- Incorporar la perspectiva intercultural i antiracista de manera transversal en totes les Unitats i Serveis Municipals.
- Promoure projectes que parteixin i/o incorporin les necessitats de les persones nouvingudes, les persones migrades, les persones racialitzades i la població que acull en relació a la promoció de la convivència intercultural i .

Objectius específics:

- Ampliar i consolidar vincles amb les entitats, associacions i agents de referència del municipi per apoderar-los en el treball comunitari, fomentant la participació i donant suport a les seves iniciatives.
- Dissenyar i fomentar actuacions comunitàries de sensibilització i coneixença envers el fet migratori i la interculturalitat en el marc de la cohesió social entre la població migrada i autòctona i en col·lectius específics.

- Dissenyar projectes concrets d'actuació per aquells col·lectius de la comunitat que s'han detectat amb necessitats descobertes.
- Afavorir un millor arrelament al territori i millorar la qualitat de vida de les persones nouvingudes, migrades i racialitzades.
- Promocionar accions i crear espais de treball per afavorir la coordinació i el treball en xarxa amb l'objectiu d'aconseguir una bona interrelació i promoure relacions empàtiques i productives entre el personal tècnic, agents i entitats.
- Capacitar el personal tècnic en perspectiva intercultural i antiracista

METODOLOGIA

El programa és basa en la metodologia vincular-relacional i el treball comunitari. Es dóna especial èmfasi a la participació i el treball transversal. El seu èxit depèn en gran mesura de la coordinació de serveis i unitats i de la implicació de la comunitat.

Es treballa entorn quatre eixos:

- Acollida
- Sensibilització envers el fet migratori i interculturalitat
- Identitat, pertinença i participació
- Capital social i cultural

Agents amb els que es va fer un treball de coordinació en els anys 2019-2020

Unitats de referència

Unitat de Benestar Social i Salut

Unitat de Participació i Dinamització Comunitària

Altres Unitats i Serveis

Unitat d'Infància i Joventut

Unitat d'Atenció Ciutadana (OAC)

Servei d'Habitatge

Unitat de Promoció Econòmica

Unitat d'Esports

Servei Aula de persones Adultes

Pla d'Igualtat

Altres ens, institucions i empreses

CEIP Estanys i CEIP Fanals d'Aro

Consorci per a la Normalització Lingüística

Consell Comarcal del Baix Empordà

Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania

Càritas Girona

Creu Roja Girona

Club de la Feina

Associació d'hortolans Els Vinyals

Club Tennis d'Aro

Associació Viu Autisme

Servei del Punt de Voluntariat i Suport Associacions

SOC

Idària